

9., 10. lekce – souhrnný test + řešení**Výchozí text k úlohám 1 – 6**

Pravděpodobně by mě to podráždilo i jindy, ale dnešek, středa 8. května, byl pro mne dnem mimořádného významu. Dychtil jsem dvojnásob mít už všechno raní opskakování a cavyky za sebou, neboť dneska mi měly sejmut **obvazy**.

(*J. Wyndham: Den trifidů, upraveno*)

1. Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je pravdivé (ANO), či nikoliv (NE):

- 1.1. V první větě prvního souvětí výchozího textu se píše *mě*, protože se jedná o 3. pád zájmena *já*.
- 1.2. V druhé větě prvního souvětí výchozího textu lze místo tvaru *mne* napsat *mně*.
- 1.3. Slovo *mi* v poslední větě výchozího textu je možné nahradit tvarem *mně*.
- 1.4. Slovo *mi* v poslední větě výchozího textu je tvar zájmena *já* ve 3. pádě.

2. Najděte v textu čtyři slova, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je správně.

3. Vypište z výchozího textu slovesný tvar, který se nachází v podmiňovacím způsobu.

4. Vypište z výchozího textu zájmeno v 7. pádě. Určete jeho druh.

5. Určete pád, číslo, rod a vzor u vyznačeného slova v textu. Odpovězte celými slovy, nepoužívejte zkratky.

6. Najděte v textu příslovce, které bylo utvořeno z číslovky. Napište tvar té číslovky a určete její druh.

7. Rozhodněte o následujících větách, zda jsou napsány pravopisně správně (ANO), nebo ne (NE).

- 7.1. Teď teprve jsem si uvědomil, že vnější svět zní ještě podivněji, než jsem si zprvu myslel.
- 7.2. Teď teprve jsem si uvědomil, že vnější svět zní ještě podivněji, než jsem si sprvu myslel.
- 7.3. Teď teprve jsem si uvědomil, že vnější svět zní ještě podivněji, než jsem si zprvu myslel.
- 7.4. Teď teprve jsem si uvědomil, že vnější svět zní ještě podivněji, než jsem si zprvu myslel.

8. Rozhodněte o následujících větách, zda jsou napsány pravopisně správně (**ANO**), nebo ne (**NE**).

8.1. Zvuky, které přicházeli, nebo spíše nepřicházeli z ulice, byli nedělnější než v neděli.

8.2. Zvuky které přicházely nebo spíše nepřicházely z ulice, byly nedělnější než v neděli.

8.3. Zvuky, které přicházely, nebo spíše nepřicházely z ulice, byly nedělnější než v neděli.

8.4. Zvuky, které přicházeli nebo spíše nepřicházeli z ulice, byli nedělnější než v neděli.

9. Rozhodněte o každé větě, zda do ní lze doplnit slovo *ledoborci* (**ANO**), či nikoli (**NE**).

9.1. Atomoví _____ vypluli z přístavu na širé moře.

9.2. Atomové _____ vypluly z přístavu na širé moře.

9.3. Atomové _____ vypluli z přístavu na širé moře.

9.4. Atomoví _____ vypluly z přístavu na širé moře.

Výchozí text k úlohám 10 – 14

(1) Mnozí sirotci samozřejmě nosili jména od sestřiček jenom dočasně. (2) V chlapeckém oddělení měly lepší výsledky než u dívek, pokud šlo o umístění sirotků v **nových** domovech ještě v kojeneckém věku, kdy byly děti příliš malé na to, aby si vůbec dokázaly zapamatovat, jak je hodné sestry pojmenovaly.

(J. Irving: *Pravidla moštárny*, upraveno)

10. Najděte v textu čtyři slova, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně.

11. Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, které se týká slova **nových**, zda je pravdivé (**ANO**), či ne (**NE**).

11.1. Slovo *nových* je přídavné jméno tvrdé.

11.2. Slovo *nových* je přídavné jméno měkké a skloňujeme ho podle vzoru *jarní*.

11.3. Slovo *nových* skloňujeme podle vzoru *mladý*.

11.4. Slovo *nových* skloňujeme podle vzoru *otcův*.

12. Najděte ve výchozím textu přídavné jméno, které je zároveň antonymem ke slovu *dospělý*, a určete jeho mluvnické kategorie. Odpovězte celými slovy, nepoužívejte zkratky.

13. U slovesa v první větě výchozího textu určete jeho mluvnické kategorie. Odpovězte celými slovy, nepoužívejte zkratky.

14. Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je pravdivé (ANO), či nikoliv (NE).

14.1. V prvním větném celku se nachází sloveso vidu dokonavého.

14.2. Ve druhém větném celku se nacházejí zájmena osobní a ukazovací.

14.3. V prvním větném celku se nacházejí podstatná jména v 1., 2. a 4. pádě.

14.4. Slova *sirotků* a *věku* jsou ve stejném pádě.

Výchozí text k úlohám 15 – 16

Čím větší plocha, tím větší prostor pro kreativitu. Alespoň podle umělců, **kterým** plátno ani papír nestačí, a tak malují na nahá lidská těla. A zdá se, že jich přibývá. Přehlídky **malování** na kůži byly v posledních dnech k vidění hned na **několika** místech – v New Yorku, rakouském Klagenfurtu a italské Gardě.

15. Vyberte, na kterém řádku není u příslušného slova správně určen jeho slovní druh. Posuzované výrazy jsou ve výchozím textu označeny tučně.

A) čím – spojka

B) kterým – zájmeno

C) malování – podstatné jméno

D) několika – číslovka

16. Z výchozího textu vypište výraz, který má význam *tvořivá činnost*. Posuzované slovo se nemusí nacházet v základním tvaru.

17. Ve které z možností se nachází věta jednočlenná?

A) Hlásili to celé odpoledne.

B) Včera začalo hustě sněžit.

C) Hodiny odbily půlnoc.

D) Včera mě bolela hlava.

18. Přiřaďte k jednotlivým vedlejším větám (18.1 – 18.4) jejich druh (A – F).

(Každou možnost z nabídky A – F můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbydou a nebudou využity.)

- 18.1. Je to barva, která splnila jejich představy.
- 18.2. Protože jsou oba pracovní vyčerpáni, mají málo času.
- 18.3. Rozhodli se, že potřebují stavbu na klíč.
- 18.4. Líbilo se jim, že dům není hermeticky uzavřen.

- A) podmětná
- B) předmětná
- C) přívlastková
- D) přísudková
- E) příslovečná způsobová
- F) příslovečná příčinná (důvodová)

19. Přiřaďte ke každé pranostice (19.1. - 19.4.) odpovídající měsíc (A – F):

(Každou možnost z nabídky A – F můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbydou a nebudou využity.)

- 19.1. Na Tři krále mrzne stále.
- 19.2. Svatý Matěj ledy láme, nemá-li je, nadělá je.
- 19.3. Svatá Markéta hodila srp do žita.
- 19.4. Svatý Václav víno chrání, po něm bude vinobraní.

- A) leden
- B) únor
- C) duben
- D) červenec
- E) srpen
- F) září

Výchozí text k úlohám 21 – 22

Český **hydrometeorologický** ústav varoval **před** silnými **bouřkami**, které se ve středu a ve čtvrtek mohou objevovat zejména **na západě** Čech.

21. Z vedlejší věty výchozího textu vypište přísudek.

22. Na kterém řádku není správně větněčlenská platnost výrazu? Posuzované výrazy pocházejí z textu a jsou v něm zvýrazněny tučně.

- A) hydrometeorologický – přívlastek shodný
- B) před bouřkami – předmět
- C) které – podmět
- D) na západě – přívlastek neshodný

23. Uspořádejte jednotlivé části textu (A – E) tak, aby byla dodržena textová návaznost.

- A) Byli zvědaví a mluvili o tom mezi sebou a nakonec se rozhodli, že se pokusí na nebe dosáhnout.
- B) Lidé nebyli zabiti, ale když nastal rozbřesk a oni se dostali zpod kamenů a mluvili na sebe, vyděsili se – mluvili různými jazyky a jeden druhému nerozuměl.
- C) Před mnoha generacemi stvořil Aba, dobrý duch shůry, mnoho lidí a všichni byli z kmene Čoktů, mluvili jazykem Čoktů a rozuměli jeden druhému. Jednoho dne se sešli, dívali se vzhůru, divili se mrakům a modré obloze, chtěli vědět, co to je.
- D) Přinesli spoustu kamenů a začli budovat stavbu, která se měla dotýkat oblohy. V noci ale přišel silný vítr a kameny stavby popadaly. Druhého dne ráno začli znovu pracovat, ale když v noci spali, vítr kameny zase rozházel.
- E) Třetího rána se stavitelé opět pustili do práce. Ale když v noci leželi poblíž stavby v hlubokém spánku, zvedl se silný vítr a kameny naházel na lidi.

24. Rozepište slovy číslici 987.

25. Ve které z následujících možností je mezi prvním a druhým slovem stejný významový vztah jako mezi dvojicí *ledovec – kra*?

- A) postel – polštář
- B) sklenička – sklo
- C) sklenička – střep

D) postel – palanda

Výchozí text k úloze 26

Podle celostátního de*íku nestra*ý soud včera rozhodl, že známý právník je vi*en falšováním dokumentů.

26. Na vynechaná místa (*) ve výchozím textu je třeba doplnit *n/nn* tak, aby text byl pravopisně správně. Ve které z následujících možností jsou *n/nn* uvedena v odpovídajícím pořadí?

A) n – n – nn

B) n – nn – n

C) nn – n – n

D) nn – nn – n

27. Rozhodněte o každém z následujících úseků **textu 2**, jestli jde o ukázkou pranostiky (ANO), nebo ne (NE). Při řešení úlohy vycházejte z definice pranostiky, uvedené v **textu 1**.

Text 1

Pranostika je krátký útvar lidové slovesnosti, který shrnuje obecnou zkušenost s počasím, hlavně ve vztahu k zemědělství.

Text 2

27.1. Na svatého Jiří vylézají hadi a štíři.

27.2. Únor bílý – pole sílí.

27.3. Komu se nelení, tomu se zelení.

27.4. Jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá.

28. Která z uvedených možností je pravdivá?

A) Drama je určeno především k divadelnímu představení.

B) Lyrický je takový text, který ztvárňuje napínavý děj.

C) Pověst vychází ze zkoumání historiků.

D) Bajka je jeden z nejmladších literárních žánrů.

ŘEŠENÍ:

1.

1.1. NE, 1.2. NE, 1.3. ANO, 1.4. ANO

2. významu, ranní obskakování, měli

3. by podráždilo

4. sebou – zvrtné (osobní)

5. 4. pád, množné číslo, rod mužský neživotný, (hrad)

6. dvojnásobný – násobná číslovka

7.

7.1. NE, 7.2. NE, 7.3. ANO, 7.4. NE

8.

8.1. NE, 8.2. NE, 8.3. ANO, 8.4. NE

9.

9.1. ANO, 9.2. NE, 9.3. NE, 9.4. NE

10. samozřejmě, oddělení, měli, výsledky

11.

11.1. ANO, 11.2. NE, 11.3. ANO, 11.4. NE

12. kojeneckém – 6. pád, jednotné číslo, rod mužský neživotný, přídavné jméno tvrdé (vzor mladý)

13. 3. osoba, množné číslo, oznamovací způsob, čas minulý, rod činný, vid nedokonavý

14.

14.1. NE, 14.2. ANO, 14.3. ANO, 14.4. NE

15. A

16. kreativitu

17. B

18.

18.1. C, 18.2. F, 18.3. E, 18.4 A

19.

19.1. A, 19.2. B, 19.3. D, 19.4. F

20. A

21. mohou se objevovat

22. D

23. C A D E B

24. devět set osmdesát sedm

25. C

26. B

27.

27.1. ANO, 27.2. ANO, 27.3. NE, 27.4. NE

28. A

Možnost vyzkoušet testová zadání z řádných termínů a testy ilustrační:

<https://prijimacky.cermat.cz/menu/testova-zadani-k-procvicovani/sectilete-obory-cesky-jazyk-a-literatura>

případně online scio test zdarma:

<https://www.scio.cz/prijimaci-zkousky-na-ss/on-line-test-zdarma/>